

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trisopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knaflcova ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Okrepimo svoj kmetski stan.

Katerikoli stan pogledamo, tedaj vidimo, da se združuje in da skuša s skupnimi, združenimi močmi braniti svoje pravice in zagovarjati svoje koristi. Tako vidimo, da se posebno delavstvo po večjih mestih združuje v mogočne stanovske organizacije, ki so si že do danes s svojimi mogočnimi vplivi pridobile zelo mnogo gospodarskih, pa tudi političnih pravic. Tudi pri nas na Slovenskem imamo mnogo stanov jako lepo organiziranih. In ravno organizacija je tem stanovom pripomogla, da so se gospodarsko in politično dvignili ter postavili že precej na svoje lastne noge. Le en stan imamo, ki se nikakor noče zavedati, da se z združenimi močmi več opravi nego opravijo posamezniki. In to je naš kmetski stan!

Naš kmetovalec se do danes še ne zaveda svoje moči. Dandanes živimo v času, v katerem odloča edinole številna moč, ne pa moč vsakega posameznika. Imamo splošno in enako volilno pravico, vsled katere ima najmanjši kmetski posestnik ravno tisto pravico kakor kak grof ali pa kakor ljubljanski škof. In ravno tega se naš kmetovalec noče zavedati. Velik del našega slovenskega kmetskega stanu tvori privesek organiziranemu duhovskemu stanu, kateremu se je pridružilo par lačnih advokatov in profesorjev, ki hočejo živeti brez dela in na stroške našega kmetovalca. Politična stranka, ki se sama nazivlje »Slovenska ljudska stranka« in katero drugi nazivljejo popolnoma po pravici klerikalno stranko, ni nič drugega, nego organizacija, ki naj omogočuje, da ostane duhovščina in par nikdar sitih advokatov in profesorjev kot edino odločujoča moč nad slovenskim ljudstvom. Ta stranka je samo v toliko ljudska stranka, v kolikor potrebuje glasove našega kmetskega ljudstva pri raznih volitvah. Nikakor pa ta stranka ne zastopa koristi in pravic našega kmeta, kar je opetovano pokazala v deželni in državni zboru, kjer ne dela drugega, nego za zvišanje državnih in deželnih davkov. Ni ga stanu, ki bi

se pustil tako slepo izrabljati od drugega stanu, kakor je ravno naš kmetski stan.

Naš kmetski stan pa ne potrebuje prav nobenega svetovaleca, nobenega voditelja, ki stoji izven kmetskega stanu. Naš kmetski stan je danes dovolj močan, pa tudi dovolj zmožen, da sam brani in zastopa svoje pravice in koristi. In če ima danes voditelje, ki niso kmetovalci, temveč večinoma duhovniki, tedaj to niso njegovi voditelji, temveč njegovi zatiralci in uničevalci našega krepkega kmetovalca.

In kamorkoli pogledamo po naši lepi domovini, tedaj vidimo, da naš kmetski stan propada. Ljudje trumoma hite v Ameriko in pa v mesta, da najdejo tam službo, in ki morajo potem poginiti zapuščeni v daljni domovini ali pa postanejo veliko breme domačim občinam. V domovini pa primanjkuje delavcev, kar zelo slabo vpliva na razvoj kmetijstva. Naravna posledica tega je, da se naš kmetovalec vedno bolj zadolžuje. In če danes klerikalni listi vpijejo, da se našemu kmetu v dobi klerikalnega gospodstva dobro godi, je to grda in škodljiva neresnica. Res je, da se dandanes manj posestev proda na javnih dražbah, toda ne zaradi tega, ker je naš kmet manj zadolžen, temveč ker dobi pri raznih klerikalnih posojilnicah zaslombe in naravnost potuho. Kdor pa le nekoliko pozna gospodarsko življenje, je že zdavnaj uvidel, da to denarno gospodarstvo ne more dolgo trpeti, ker posojila na posestva se morejo dovoljevati le v mejah resnične potrebe in v kolikor jih kmetovalec v resnici rabi pri svojem gospodarstvu. In vsako tako posojilo se mora plodonosno vložiti v gospodarstvo. Nikdar se pa kredita ne sme meriti po političnem prepričanju. Ravno to klerikalno gospodarstvo je pa tudi povzročilo, da se je pri nas na kmetih začelo silno širiti zapravljanje. Ni dovolj, da mora kmetovalec zidati drage cerkve in draga, nepotrebna župnišča, graditi mora tudi razne društvene dome, kupovati drage društvene zastave, društvene orlovske obleke, plačevati za deset do dvajset nepotrebnih društev, udeleževati se dragih romanj in drugih

priredb, na katerih klerikalni voditelji hujskajo kmete drug zoper drugega. Prej je ostajala kmetska mladina zvečer doma ter pripravljala to ali ono delo, le včasih se je nekoliko povesečila s kakim nedolžnim veseljem. O tem laho pričajo vsi starejši kmetovalci. Toda danes jih zbira kak kaplan v neplačanem društvenem domu večer za večerom ter jih hujska zoper vsakogar, ki ravno ne gleda rad škodljivega in pogubnega delovanja klerikalne stranke.

In vse to gotovo pogubno vpliva na razvoj našega kmetskega stanu. Vprašamo pa: Kje pa tiči vzrok temu? Odgovor je lahek! Vsemu temu je kriv naš kmetovalec sam, ker si noče sam pomagati. Naš kmetovalec se premalo zaveda svojega stanu, naš kmetovalec kar noče uvideti, da je sam svoje sreče kovač. Njemu ni treba jerobstva raznih nepoklicanih klerikalnih voditeljev — naš kmetovalec je sam dovolj močan, dovolj zmožen in izobražen, da se organizira kot kmet. Ima med seboj dovolj zmognih moč, ki bodo vodili organizirano kmetsko armado od zmage do zmage. **Zatorej pa, kmetovalci, organizujte se kot stanovska, strogo kmetska stranka, in pometite iz svojih vrst vse klerikalne pijavke. In bodočnost bo vaša!**

Izza državnozborskih volitev.

Vsem je še v živem spominu, s kakimi sredstvi je delovala klerikalna stranka pri zadnjih državnozborskih volitvah, da bi spravila svoje kandidate v državni zbor. Posluževala se je pri tem najstrastnejše agitacije in se ni strašila uporabljati sredstev, ki so po celi črti utesnjevala svobodno volitev. Le z najskrajnejšim terorizmom, z zlorabo cerkve, prižnice in spovednice se jim je posrečilo obdržati naše ljudstva v svoji oblasti in je pripraviti do tega, da je oddalo glasovnice za klerikalne kandidate. Posebno je klerikalno vodstvo z najhujšimi sredstvi delovalo v sledečih

okrajih: Krško, Kostanjevica, Mokronog in Trebnje, kjer se je drznil proti faršemu kandidatu Hladniku nastopiti kot kandidat tržni nadzornik g. Ad. Ribnikar.

Vodstvo klerikalne stranke v Ljubljani, kakor tudi vsi fajmoštri in kaplani v tem volilnem okraju, so dobro čutili, da ima njih kandidat Hladnik v osebi tržnega nadzornika g. Ribnikarja skrajno nevarnega protikandidata, ki bi gotovo zmagal, če bi ljudstvo smelo voliti prosto po svoji vesti in po svojem prepričanju. Vsled tega so napeli vse sile proti kandidatu gosp. Ribnikarju, katerega so sočasno blatili na vseh shodih in mu jemali dobro ime pri svoji agitaciji od hiše do hiše. Celo tako svet kraj, kakor je prižnica, je bil našim dervišem dobrodošel, da so mogli izpodkopavati ugled in dobro ime naprednemu kandidatu. O tem, kako so trgali volilcem iz rok glasovnice in jim vsiljevali glasovnice z imenom župnika Hladnika, nam ni treba veliko več govoriti, ker se je o tem že svoje dni dovolj pisalo. Razni fajmoštri in župniki so seveda mislili, da smejo ne-kaznovani vršiti razne nepostavnosti in se deloma tudi v tem niso motili. Dasi so zagrešili vse polno volilnih sleparij, vendar vzlic ovadbam ni niti enega dosegla roka pravice. Deloma so se pa vendar vrezali in sicer v toliko, v kolikor so v svoji ošabnosti jemali kandidatu narodno napredne stranke krivično njegovo dobro ime.

Pred par dnevi sta se namreč vršili pred okrajnim sodiščem v Krškem dve kazenski razpravi, ki sta podučili prizadeta dva duhovnika, da duhovniku še ni vse dovoljeno v naši ljubi Avstriji in da tudi za nje obstojajo postave.

Iz Kočevja dobro znani kaplan Andrej Kopitar, ki pase sedaj ovčice v Leskoven pri Krškem, je namreč 13. junija 1911, ko se je vršila v Krškem volitev državno-zborskega kandidata, tržnega nadzornika g. Adolfa Ribnikarja, na javnem trgu v Krškem blatil. Za to smešenje se je pa moral zagovarjati in facit je bil, da se ima zahvaliti le blagodušnosti g. Ribnikarja, ki se ni ravnal po Krekovih ubijalnih načelih, temveč po naukih svetega pisma, da ni okusil ričeta. Ko je namreč Kopitar preklical in obžaloval svoje žalitve in se zavezal plačati 20 K za družbo sv. Cirila in Metoda ter vse troške obtožiteljevega zastopnika g. dr. Kokalj, mu je obtožitelj g. Ribnikar odpustil žalitve.

Takoj na to se je pa vršila kazenska razprava proti župniku Mišku Horvat iz Studenca. Župnik Miško Horvat je namreč zadnjo nedeljo pred državnozborskimi volitvami prečital raz leco znani pastirski list in podal k njemu nekoliko svojih pojasnil. V teh pojasnilih je pa kar na debelo trgal in kradel čast naprednemu kandidatu g. Ribnikarju. Pri razpravi se je seveda mož delal popolnoma nedolžnega, češ da ni rekel o g. Ribnikarju prav nič žaljivega in da je hotel samo ljudem pojasniti razliko med živinozdravnikom in

tržnim nadzornikom. Nato so bile zaslišane priče, ki so pa pod prisego ves ta razgovor obtoženega župnika izpodbile. Nato je obtoženi župnik začel navajati sam 18 prič, s katerimi je hotel dokazati, da se je njegova pridiga resnično tako glasila, kakor se je on zagovarjal in ne tako, kakor so to pripovedovale pod prisego priče župan in drugi posestniki iz prizadetega kraja. Ko je pa zastopnik obtožitelja, gosp. dr. Kokalj, tudi začel naštevati nove priče za obtožbo, je župniku upadel pogum in je postal mehak. Nato je župnik Horvat obžaloval in preklical svoje žalivke in se zavezal poleg stroškov obtožiteljevega zastopnika plačati še za družbo sv. Cirila in Metoda 50 K, nakar mu je imenom obtožitelja g. Ribnikarja njegov zastopnik g. dr. Kokalj, odpustil žalitve.

To so odmevi iz zadnjega volilnega boja na Dolenjskem, odmevi, ki dokazujejo, kaj vse si je naša duhovščina ob volilnem času dovoljevala in s kakimi sredstvi deluje proti napredeim kandidatom. Upamo, da bo prizadetima dvema duhovnikoma ta lekcija pomagala in posebno še Kopitarju, ki že sedaj brusi prav pridno svoje pete kot agitator za občinske volitve v Krškem, ki se imajo v kratkem vršiti.

Svojim somišljenikom po deželi pa svetujemo, da naj v sličnih slučajih brezobzirno tirajo posvečene hujskače pred kazensko sodišče, da bodo prišli naši mazi-ljenci končno vedar do zavesti, da cesarske postave niso samo za kmeta in naprednjake, temveč tudi za duhovne posode.

Politični razgled

Vojni minister odstopi.

Vojni minister Schönaich (Šenajh) namerava odstopiti. Kakor se zatrjuje, bo cesar kmalu po svojem rojstnem dnevu ali pa najpozneje začetkom septembra sprejel odstop vojnega ministra, obenem bo pa tudi odstavljal načelnika generalnega štaba Konrada Hecendorfa. Dolgo časa namreč že traja hud boj med tema dvema možema. Na čelu one stranke, ki vedno vpije o grozeči vojski med Avstrijo in Italijo stoji namreč Konrad Hecendorf. Ta je tudi povzročitelj raznih člankov v klerikalnih listih — tudi v slovenskih — ki so imeli namen, razburiti javnost in ki so črno slikali nevarnost, ki nam preti od Italije. S tem se je hotelo doseči, da se naša armada kolikor mogoče oboroži, da davkoplačevalci plačajo za zvečanje armade kolikor mogoče mnogo denarja. Kakor znano, spada med zagovornike Konrada in njegove politike tudi dr. Šusteršič, ki je v delegacijah zahteval milijone in milijone ter to tudi zagovarjal z grozečo vojno z Italijo. Ta politika bi postala lahko za Avstrijo velikanska nesreča. Če bi se izpolnile želje načelnika generalnega štaba Konrada Hecendorfa in njegovega zavez-

nika dr. Šusteršiča, tedaj bi Avstrija s tem očitno pokazala, da se oborožuje in pripravlja na napad, ki je naperjen proti jugu — proti Italiji. Posledica tega bi bila prav gotovo krvava vojna. Toda naš cesar je miroljuben in noče vojne. Vsled tega se je odločil, da odstavi Konrada Hecendorfa, obenem pa dovoli, da odstopi tudi baron Šenajh. S tem bo vladar očito dokazal, da obsoja ono hujskanje, ki je je vodil Konrad Hecendorf po klerikalnih listih, da obsoja ono politiko, katero vodi dr. Šusteršič in njegova stranka ne v korist našega kmetovalca, temveč na povelje načelnika generalnega štaba Konrada Hecendorfa.

Belgija za splošno in enako volilno pravico.

V Belgiji imajo klerikalci na popolnoma krivičen način nadvlado, in sicer v prvi vrsti vsled krivičnega volilnega reda. V zadnjem času so napravili klerikalci napad na šolo in nameravajo popolnoma poklerikaliti šolstvo. Temu so se uprle vse napredne stranke ter uprizorile dne 15. avgusta velikansko demonstracijo v glavnem mestu Belgije v Bruslju. Z dežele je prišlo čez 150 vlakov, ki so pripeljali velikanske množice naprednega prebivalstva. Napravili so po mestu velikanski sprevod, katerega se je udeležilo okoli 250 tisoč oseb. Vse ulice so se trle občinstva. Nato se je začel velikanski ljudski tabor, na katerem so pozivali mnogoštevilni govorniki na boj za splošno in enako volilno pravico in zoper klerikalno vladno. Napredno prebivalstvo Belgije ne bo prej odnehalo, da ne bo popolnoma strlo škodljive klerikalne nadvlade.

Velikanski štrajk na Angleškem.

Na Angleškem se je pojavilo velikansko delavsko gibanje, ki daje mnogo dela in dela mnogo skrbi angleški vladi. V vseh večjih mestih stavkajo delavci, posebno železničarji. V glavnem mestu Londonu ne morejo dovažati na trg niti živil, vsled česar je nastala velikanska draginja in grozi tudi lakota. Samo v Liverpoolu štrajka okoli 150 tisoč delavcev. Prišlo je tudi že do krvavih spopadov med policijo in vojaštvom na eni strani in delavci na drugi strani. Vojaštvo je streljalo. Število ranjencev je veliko. Škoda, ki jo povzroča štrajk, je velikanska. Pravijo, da znaša na dan 10 do 40 milijonov.

Razgled po Kranjskem

r Klerikalna nepristranost. Vlada je iz državnega denarja dala kranjskemu deželnemu odboru neki denar, da ga porabi za podporo tistim posestnikom, ki so izboljšali hleve in svinjake. Vlada je imela brez dvoma dober namen. Spoznala je, da so slabi hlevi in svinjaki v veliki meri krivi slabega stanja kranjske živinoreje in je

hotela s podporo omogočiti razumnejšim gospodarjem, izboljšati svoje hleve in svinjake in dati svojim sosedom izgled. Slabo pa je bilo, da je vlada izročila ta denar kranjskemu deželnemu odboru, kajti gospodarski napredek je tej žalostni korporaciji zadnja briga in vedno le gleda, kako bi svojim somišljenikom pridobila kaj denarja. Vlada je namenila za podporo posestnikom, ki izboljšujejo hleve, dovoljeni denar, vendar ljudem, ki res kaj store za narodno gospodarstvo, naj bodo kakršnegakoli mišljenja. Toda deželni odbor se nič ne briga za vladne namene in izrablja celo državni denar za klerikalne strankarske koristi. Zgodilo se je namreč, da se je za omenjeno podporo oglašil gospod, ki je lastnik ene najlepših živinorej in ima gotovo najlepše svinjake, kar jih je na Dolenjskem. Ta gospod zasluži podporo, ker je svoje hleve tako izboljšal kakor nihče, ker je ustvaril vzorne hleve, in je podpore tudi potreben, ker mu nikakor ni poslano z rožicami. Oglašil se je torej pri deželnem odboru in tam so ga poslali k dr. E. Lampetu. Ko je dr. Lampe izvedel, kaj da hoče dotični gospod, se je silno razkoračil in je začel besno vpiti, **kako se upa liberalci zahtevati podporo** in besno je vpil, **da liberalci ne dobi nobene podpore** in da on, dr. Lampe, ne bi mogel nikdar proti stranki zagovarjati, da bi kak liberalci pri deželnem odboru dobil le vinar podpore. In pri tem je ostalo. Tukaj imamo torej nov dokaz skrajne brezobraznosti, s katero izvršujejo klerikalci po dr. Šusteršiču napovedani **bojkot**. To zločinsko početje klerikalcev kriči do neba in zasluži, da se v drž. zboru postavi na sramotni oder.

r Duhovniki nimajo denarja. Graščino Zalog ob Krki v bližini Novega mesta je kupil ljubljanski katehet Smrekar za vsoto 350.000 K. K graščini spadajo obširna polja in travniki in nekaj gozda. Za to posestvo so se potegovali že nekateri samostani, kakor tudi za graščino Ruperč vrh, ki bode v oči posebno pleterske kartuzijance, ker spada k tej graščini lep del Gorjancev. Vprašamo: kje je dobil katehet Smrekar tako ogromno vsoto denarja? Skoraj gotovo ni posestva za-se kupil, temveč za kak samostan. Kakor se vidi, bomo imeli kmalu na najlepših posestvih kranjskih razne redove. Kaj bo potem počel naš kranjski kmet, pač ni treba razlagati.

r Ustavljeni romarji. Hrvatski romarji, ki so bili na potu v Lurd, so bili v Italiji ustavljeni zaradi nevarnosti kolere. Drugi vlak avstrijskih romarjev, ki je bil tudi na potu v Lurd, je moral iz Tuluza takoj odpotovati dalje.

r Gasilska župa ljubljanska št. 1 je imela v nedeljo, dne 13. avgusta 1911 na Selu pri Ljubljani svoj prvi občni zbor. V odbor so bili izvoljeni: Josip Turk (Ljubljana), načelnik; Tomaž Bricelj (Štepanja vas), podnačelnik; Fran Barle (Ljubljana), Fran Grad (Kašelj), Ivan Zupan

(Moste) Jos. Verbine (Bizovik), Fran Klemen (Brezovica), odborniki; Fran Medic in Ivan Andlovec (Ljubljana), namestnika odbornikov. Za pregledovalce računov so bili izvoljeni: Alojzij Pip (Ljubljana), Iv. Ramovš (Selo), Fran Močilnikar (Kašelj). — Za delegate na občni zbor deželne gasilske zveze so bili izvoljeni: Fran Barle (Ljubljana), Tomaž Bricelj (Štepanja vas), Ivan Zupan (Moste), Fran Grad (Kašelj). — V odborovi seji, ki je sledila občnemu zboru, je bil za župnega poslovodjo izvoljen Fran Barle (Ljubljana), v tehnični zbor pa so bili izvoljeni: Josip Turk (Ljubljana) kot predsednik in župni nadzornik, Fran Barle (Ljubljana) za Ljubljano, Bizovik, Brezovico, Kašelj, Moste in Štepanjo vas — občasni načelniki gasilnih društev.

r Povratek iz Amerike. Iz Novega Jorka je prispel v ponedeljek v Trst parnik »Marta Washington« ter pripeljal 647 izseljencev in sicer 40 prvega, 51 drugega in 556 tretjega razreda. Od teh jih je odpotovalo takoj 220 v naše dežele, ostali pa na Ogrsko.

r Pomiloščenje. Cesar je z najvišjo naredbo od 9. avgusta spregledal 55 kaznjencem ostanek kazni. Od teh odpade na možko kaznilnico v Kopru 4, v Gradiški 2 in na žensko kaznilnico v Begunjah 3.

r Velike vojaške vaje se bodo letos vršile od 28. avgusta do 4. septembra med Planino, Grosupljem, Litiijo, Dolenjim Logom, Trebnjem, Zagradcem, Velikimi Poljanami, Ložem in Dolenjo vasjo. Vse poljske škode je prijavljati z izkazom 28. divizijskemu poveljstvu, in sicer najdalje dva dni po prizadjani škodi.

r Nobena slovenska gospodinja, ki hoče imeti res dobro kavno, ne sme biti brez Kolinske kavne primesi, kajti le s tem kavnim pridatkom je mogoče napraviti v resnici dobro kavno. Noben kavni pridatek se ne more s Kolinsko kavno primesjo meriti glede izdatnosti in kakovosti. Kolinska kavna primes vse prekaša. To je slovenskim gospodinjam danes že prav dobro znano. Znano jim je pa tudi, da je Kolinska kavna primes pristno domače blago, kajti Kolinska tovarna v Ljubljani, ki to kavno primes izdeluje, je domače podjetje našega trgovstva. Iz teh vzrokov pa tudi slovenske gospodinje kupujejo izključno le Kolinsko primes. Česemorda dobi še kje kaka slovenska gospodinja, ki še ne kupuje in ne rabi Kolinske kavne primesi, ji svetujemo, da napravi čim preje poskus in prepričala se bo takoj, da je najboljši kavni pridatek Kolinska kavna primes.

Poročilo iz deželne porodnišnice v Zagrebu: Naravna **Franc Jožefova** grenčica se je mnogokrat in z najboljšim uspehom predpisovala pri porodnicah. Učinek je bil vsakokrat zanesljivo odvedljiv in se lahko smatra »Franc Jožefovo« grenčico kot najboljšo odvajalno sredstvo v **otroški postelji**.

o Ljubljanska okolica o

1 Zgornja Šiška. V naši občini je imenik za občinske volitve od 12. avgusta v občinskem uradu na javen vpogled. Opozarjamo vse somišljenike, naj se pravočasno prepričajo, če so vpisani in če je vpis pravilen.

1 Vižmarje pri Ljubljani. »Slovenčevemu« občeznanemu, od političnih strasti zblaznelemu dervišu, č. g. dopisniku iz Šent Vida nad Ljubljano z dne 11. junija l. l., ki je prav po ligurijanski navadi zlobno lagal o moji osebi, naj mi bo dovoljeno resnici na ljubo le-ta odgovor: Jaz sem kot krajni šolski nadzornik ob času disciplinarne preiskave g. vodje Žirovnika trdil, da njegovo preganjanje izvira iz osebnega sovraštva od strani č. g. župnika Zabreta. Dalje sem tudi trdil, da so sedanji Zabretovi pristaši raznesli vest, da naj bi se del kapitala Bitenčeve ustanove podelil škofovim zavodom. Bil sem pa tudi pri vsaki obravnavi in sklepanju proti Vovkovini kot stavbni prostor za novo šolo ter z vsemi močmi s soočanci delal na to, da se šola tudi v resnici ni na Vovkovini zidala. Kar pa danes že tudi tisti Šentvidci odobravajo, ki trobijo v politični rog onih ljudi, ki menijo, da se ježice sejejo. To so bili moji, v očeh č. g. župnika Zabreta, tako veliki in grozni smrtni grehi, da so mu dali povod, da je pri c. kr. okrajnem šolskem svetu toliko časa meledoval, da je ta res po več mesečno pretečeni moji poslovni dobi mesto mene, imenoval č. g. dr. Ivan Knific, profesorja, krajnim šolskim nadzornikom v Št. Vidu. Ne pa kakor je on v svojem dopisu lagal. To se mi je od verodostojne strani povedalo. Lagal je dalje o meni, da sem se izjavil, da duhovnik, ki je pel na zboru v gostilni cesarsko pesem, ni zdravih možgan. Res pa je le to, da sem se izjavil dobesedno sledeče: Jaz zelo dvomim o takem duhovniku, **ki po gostilnah poje**, da bi imel v možganih vse v redu. In danes za nameček še to dostavljam, da je tak duhovnik mnogo bolj podoben dervišu kakor pa Kristusovemu namestniku na zemlji, zakaj duhovski stan velja pri meni za prevzvišeni stan. Sram vas torej bodi, č. g. dopisnik, ki v svoji nebrzdani strasti in v napuhu zaviti plašč imunitete z lažjo kradete čast svojemu bližnjemu. Napuhnen človek ni z nikomur zadovoljen; ne sam s seboj, ne z ljudmi, s katerimi mora živeti, celo Bog mu ne ustreza. Toda pomnite, da stoji značaj kakor skala nepremakljiv v sredi viharjev in ne obrača svojega plašča po vetru. Mene prav nič ne razburja vaše lajanje. Meni je pod čast, da bi se za napade od političnih strasti zblaznelega človeka razburjal, vsaj vem, da osel riga. Mesto politike študirajte raje katekizem, posebno pa: Kaj se pravi bližnjega ljubiti kakor samega sebe? Bližnjega ljubiti kakor samega sebe se pravi: nobene krivice mu ne delati niti v mislih,

niti v besedi in v dejanju; marveč o bližnjem vsekdar dobro misliti in mu dobro želeči; z njim in o njem vselej lepo govoriti in po svoji moči mu dejansko koristiti. To je sicer težka naloga in le tisti jo bode popolnoma zmogel, ki istinito ljubi Boga in bližnjega zavolj Boga. Č. g. dopisnik, zato pravim, da bi bilo v vašem interesu bolje, ako bi stopili tudi proti političnim nasprotnikom pošteno in tudi proti njim izvajali nekoliko krščanske ljubezni. Zato pa jaz smelo trdim, da kakor noben delavec ne more biti dninar pri dveh hišah obenem, tako tudi noben duhovnik ne more biti Kristusov namestnik in politik obenem. Koliko gorja mesto miru je že prišlo po vas, č. g. dopisnik, v Št. Vidu. Koliko nemirov, preprirov in zavisti med družinami, med sosedi, občani itd. In vi se vrtite kakor kak sejavec ježic od strasti prevzeti med ljudstvom, ki je na ta ali oni način od vas odvisno, ali pa toliko zaslepljeno, da misli, da s tem rešuje sveto vero. Pa povem vam odkrito, da pri setvi ježic ne boste imeli božjega blagoslova, marveč ravno nasprotno: Pred časom je dajalo ljudstvo eno desetino od pridelka, a danes v dobi setve ježic pod klerikalno strahovlado bomo pa plačevali že skoro devet desetini — in pa še in še! — Obsebi je umevno, da to le toliko časa, da bo vsak kmet prepričan, da se ježice ne sejejo. — **Vižmarje nad Ljubljano**, dne 15. avgusta 1911. — Josip Matjan, posestnik.

I Dravljje. Prostovoljno gasilno društvo v Dravljah priredi v nedeljo, dne 20. avgusta veliko vrtno veselico z bogatim sporedom v gostilni Fr. Šusteršiča p. d. pri »Slepem Janezu« v Zapužah. Ker je ta dan v Dravljah tudi običajno žegnanje, bode za zabavo kar najbolje preskrbljeno. Vstopnina prosta, začetek ob 3. popoldne. Slavno občinstvo se vabi, da se veseli v velikem številu udeležu.

I Dravljje. Romarska pridiga je vsako leto pred cerkvijo sv. Roka v Dravljah na Rokov dan. Letos si je neki naduti pridigar zmislił moderno pridigo o moderni kugi, naprednem časopisju. Uspeh je bil sijajen. Ljudje so se mu smejali in se med pridigo oglašali. Neki star mož je prišel v bližnjo gostilno, rekoč, že 60 let pridem vsako leto k sv. Roku, da slišim o njem pridigo, danes se pa ne pridiguje o sv. Roku, je menda Šusteršičev političen shod. Tako starec in tako mladina. Pridigarji, vi pa le »moderno« naprej, uspeh ne bo izostal.

I Št. Vid nad Ljubljano. Pred dobrim tednom je pripeljal Andrej Žagar iz Šmartna pod Šmarno goro do železniškega prelaza pri Vižmarjih, ravno ko so se začele zatvornice zapirati. Žagar je pognal konje, toda v tem so se zatvornice zaprle in nepredvidni voznik je bil z vozom in konji vjet med železniškimi pregradami. V tem nevarnem položaju je začel na vse grlo kričati na pomoč. Železniški uslužbe-

nec na vižmarski postaji, ki ga je slišal, je takoj odprl pregrado in obupanega Žagarja rešil iz nevarnega položaja. Komaj je Žagar zapustil železniški tir, je od Medvod prisopihal vlak.

o Dolenjske novice o

d Iz Št. Jerneja. Z veseljem opažamo zadnji čas veliko razburjenje v farovžu. Celo Št. Jernej, ki je bil dosedaj tako »črn«, se je začel prebujati. Gospodom gre za nekaj, kar jih pretresa s strahom in grozo po vseh udih in kar jim dela nemirno spanje. Jela se jim je vzbujati vest sedaj pred volitvami. Vsi ogromni grehi, katere so zakrivali v teku časa, jim stopajo kakor preteči strahovi pred oči. Groza jih je, da bo tudi šentjernejski kmet izprevidel, kam ga tira farovška komanda ter se bo otresel enkrat duhovniškega nasilja. **Tresejo se za svoje nasilno gospodarstvo v občinskem odboru.** Postali so gostobesedni v svojem »Domoljubu« ter navili demagoško lajno. Delajo se namreč velike kmete in kmetske prijatelje. In tu hočejo farovski »gospodje« veljati za veliko bolj čiste in pristnega kmetiča, kakor pa n. pr. kak domačin gostilničar, trgovec ali kaj enakega. Kmetje pa taki! Kaj? Tu nam ne prihaja na misel, izgubljati besedi ter dokazovati, kdo je bližji kmetu, ali »gospod« v farovžu, ali pa posestnik - gostilničar, posestnik - trgovec, posestnik obrtnik sploh itd., ker mi nimamo »Domovih« čitateljev tako za neumne, kakor ima »Domoljub« svoje. Nič ni prav nekemu kaplanu na njih. Toda taka blede »farba« trajno ne bi držala tudi pri najbolj gorjanskih kmetičih ne. Ima premalo olja. Je prevedena. — Obira prav otročje zavirljivo tukajšne boljše posestnike in lovce, ki so pa največji davkoplačevalci v občini. In bi najraje videl, da bi bili brezpravni, kakor so bili dosedaj v občini. Celo njihove gospe in gospodične v oči bodejo dopisnika, češ, da jih ni videti nikdar pri poljskem delu; njega seveda pa vidimo vsaki dan. O sveta pomagalka! Znaní so nam tudi duhovniki, strastni lovci in bi bilo otročje, če ne zlobno, jim zaraditega očitati, da niso morebiti dobri duhovniki ali nesposobni za občinske odbornike. Po našem mnenju je še vedno bolje, ako kak duhoven uživa nedolžno zabavo ter lazi s puško za divjačino, kakor pa če lazi za dekletí ter jim strelja v vence, ali pa poseda pozno v noč pri kartah ali pri vinu, da prinaša redno »kanon« domov; ali pa tudi še vedno bolje, kakor če duhoven brusi pete okrog kmečkih ženic ter agitira za svoje »katoliške može«, njegov vzvišeni poklic pa mu je deveta briga navadno pri takih prilikah. — Menda ne bo nikomur težko razložiti, kdo farba in ima ljudi za norca, ako le vzame »Domoljuba« v roke. Če se vas drzne vaš mladi kaplan, dragi občani, pitati s takimi otročarijami po časopisih ter vas poskuša farbati s takimi stvarmi, kakor smo ne-

katere navedli, potem, vprašam vas, kaj se pravi to drugega, kakor **farbati**? Toda grozno neumno farbati in norčevati se iz ljudi, ker si upa računati na tako brezprimerno nerazsodnost ljudstva. To, dragi moji, se pravi norčevati iz vas poštenih kmetov. Mi domačini se ne delamo norca iz vas. To bi vam le radi ucepili v glavo ti brezdomovinci in svoje grehe drugim navalili. — Dragi občani, nas ima ravno duhovnik vse za norca, ker nas tudi lahko ima, ko si spravlja tisočake skupaj, stanujoč v lepih in velikih hišah, katere mu morate pa še vi narediti, uživa in si kupuje ogromna posestva z vašim denarjem ter si pase lepo brez posebnega dela in skrbi za obstanek svoj trehuh. Po drugih kulturnejših državah je spoznal tudi že kmet tega svojega zajedalca in so strebili precej tega neprijetnega škodljivca v svoj prid. Le pri nas se ga še preveč neguje v lastno škodo; zato je tudi tako ošaben in nasilen. Zato prihajajo še od drugod k nam ter pobirajo največja in najlepša posestva, ker ve, da se da tu pri nas še imenitno in nemoteno živeti na stroške kratkovidnega ljudstva. Vprašajte samo svoje sorojake, takozvane »Amerikance«, kateri so bivali delj časa v daljni tujini. Le vprašajte te, če sme tudi tam duhovnik tako nasilno in samooblastno nastopati ter se vtikati v vse posvetne zadeve. Ne, nikakor ne! Posvetne reči upravljajo pametni in prosvetljeni ljudje sami veliko bolje, kakor pa pod duhovskim jerobstvom. Sploh pa imamo doma več kakor preveč takih vzgledov, ki bi nam lahko oči odprli. V sredi Št. Jerneja imamo takozvani »tlaški vrt«, kateri bo britko spominjal še pozne rodove na one nemile čase, ko je moral biti ubogi kmetič s svojo živino vred na razpolago vsaki čas farovškim gospodom. In to bi bilo tudi še dandanes tako, da ni na svetu teh preklicanih naprednjakov. In po teh časih in takih razmerah se cedijo sline tem lisjakom. Ni čuda, če se mu sedaj hlači tresejo za paševanje v občinskem odboru. Vi pa, dragi občani, pometite temeljito s temi ljudmi pri občini in pokažite na dan volitve, da ste razsodni kmetje, kajti ne pustite se več farbati tem ljudem, da gre tukaj za vero, ampak njim gre — za bero.

d Iz Št. Jerneja. Zadnja številka »Domoljuba« je nas zelo iznenadila, ko se je nek dopisun oglasil iz farovške družbe, Janezka, Petrčka ali Toneta. Razšopiril se je dopisnik kakor petelin na gnoju ter pričel stezati svoje kremplje in svoj zlobni jezik med gostilničarje, trgovce in še posebe na njih žene, oziroma gospodične, češ, da se vse živi iz žuljevih rok naš kmetov in da ni videti nikogar izmed teh, da bi znal vrteti motike v roki. Enkrat za vselej pa naj bo rečeno, da si vsak naj pomaga v svojem stanu za kar se je izučil. Drugič pa naj pomisli dopisun »Domoljuba«, da so vsi gostilničarji in trgovci sami posestniki kmetij, ki znajo bolj vrteti kmetsko orodje nego kak mlad kaplan, ki je prilezel

v naše kraje. Pomislino pa vendar, od kakšnih ljudi so kaplani in kdo jim je opomogel na noge. Menda vendar kmetijski oče, ki se je ta ali oni žrtvoval v potu svojega obraza, da je odtrgal od svojega zaslužka, da se mu je izučil sin. Kdo mu nosi potem denar za ofre in ga redi? In potem naj tako kaplanče klobasa čez nas kmete in se toliko šopiri! Nikar naj ne misli, da je prijahal na metli kot coprnica v svojo službo, katerega ne mara niti pes ovohati. Predobro se mu godi, ker smo kmetje dobri in mu nosimo preobilo penězov. Ako bi pa tak človek, ki je ravnokar prilezel iz lemenata, občutil revščino in slabo letino kot je letos, tedaj bi se ne šopiril in šuntal ljudi k novi občinski volitvi in v korist svoje stranke. Kako hoče potem imeti več kot ima? Ali to stori — in mar se ne vozijo ti gospodje vedno okoli, če le malo prifehtajo v cerkvi?! Vprašamo pa vas, naši duhovniki, ali znate vračati nam kmetom to, kar mi vam storimo. Nikakor ne! Kako je z onim slučajem, ko so prinesli otroka smrtnobolnega očeta h krstu, ko so čakali od 2. ure popoldne do 10. v noč, ko ni bilo ne župnika, ne kaplana, nikjer? Oče otroka si je želel na smrtni postelji, da potem lahko umre, samo da še vidi svojega otroka, ko ga prinese botri od krsta. Revež se je mučil ves dan, nakar je v noči po svoji izpolnjeni želji zatisnil oči v jetični bolezni za vedno. Kako so pa delavci v župnišču postreženi, ko kuharico večkrat prime omamljena vrtoglavica vsled dolenske pijače? In mar ni želodec onega delavca v vinogradu piskal na pajčevino mizerere? Ljudstvo prosi za dež in se prirejšajo procesije in ni le bilo premalo župniku, ko mu je neka oseba prinesla sedem kron? Ali se prošnje za dež tudi plačujejo? — Seveda, občinske volitve so tu, in kaj mari takim gospodom za posle. Samo to, da si iščejo in pobirajo glasove, kar pravijo stare žene, ki niti ne vedo, kaj se od njih zahteva. Povedali bi jim odkrito, da delujejo za se in za Rebzela iz Št. Jakoba — za županski stolec. In ta mož je že precej učen v paragrafi, ker jih večkrat študira. Joj, kmetija pravi: Deri ti mene, če ne, bom jaz tebe. Kaj so Rebzelovci naredili v Št. Jerneju, je znano, ker so odslovili tajnika in sedaj še niso zadovoljni s sedanjim županom! Škandal pa bi bil za nas kmete, če bomo volili farovško stranko, Rebzelovce in njegove pristaše. Vsi na delo proti tem ljudem in volimo zaupne moze, ki jih poznamo po značaju in duhu kmetijske stranke in ne pa onih, ki so slični lisicam in podirajo temelj med nami kmeti in napravljajo sovraštvo. Proč s takimi ljudmi, ker mi le hočemo odkritosrčnih mož. Radi te kmetijske stranke ne omenimo danes nadalje, ker je še za prihodnjič gradiva dosti. To le za poper! Saj vem, da me boste vrinili med trgovce, gostilničarje, učitelje, tajnike ali poštno uradnike, ker se je že zgodilo, da ste nedolžno pičili to ali ono osebo, da hodi po

Št. Jerneju kot senca — ali zastoj je vaš trud, ker imam svojo votlino v Gorjancih blizu čudodelnega Lurda.

d Šmarje na Dolenjskem. Pretečeno nedeljo smo imeli pri nas birmo. Škofa so sprejeli nad vse slovesno: Marijine device in Čuki na konjih so igrali glavno vlogo. Izmed čukarskih jahačev je imel sedlo samo eden, drugi so sedeli na konjih z zavihanimi hlačami, da je bilo videti ne posebno snažne gole noge. Enemu izmed jahačev je padel med sprejemom jopič na cesto; škof je to opazil in prosil okrog stoječe občinstvo, naj pobere ubogemu Čuku jopič, je pač vedel, da se žalostni junak ni mogel skobacati s konja. V cerkvi je imel škof pridigo. Na vse pretege je hvalil Čuke in Marijine device, a zabavljal na Sokole, češ, da so le - ti največji brezverci. Ko je bil v največjem ognju, mu je k nesreči izpadlo zobovje iz ust, da ga je jedva vlovil v svojo čepico. Poslušalci so se seveda pri tem imenitno zabavali in smejali.

d Cerklje pri Krškem. V zadnjem »Domoljubu« se neki človek zaletava v našo požarno brambo. Dne 21. julija t. l. je izbruhnil v sredini Cerklj oženj. Pogorelo pa je samo eno poslopje, akoravno je na vsaki strani komaj meter oddaljeno poslopje s slamo krito. Da se ni naša požarna bramba tako hitro poprijela gašenja, bile bi danes lahko Cerklje tako pogorišče, kakor Gaberje pri Novem mestu. Ta dopisnik laže v »Domoljubu«, da je tukaj pokazala naša požarna bramba svojo neizvežbanost pri gašenju ognja, a toliko večjo izvežbanost pri gašenju žeje! Vsakdo se zgraža nad takimi lažmi in zaradi tega neupravičenega napada na požarno brambo, ki je bila še povsod pohvaljena in prva pri vsakem ognju. O izvežbanosti pri gašenju žeje pa je dopisun po svojem kopitu meril, ker res bi ta dopisnik rabil, da bi mu naša požarna bramba gasila žejo. Ne vemo, kaj je temu dopisniku napoti naša požarna bramba, ki je še dosedaj nepristranska. Briga naj se za svoje stvari in svoje — grehe.

d Mirna. Dne 8. avgusta so bile v Mirni občinske volitve. Župnik Kocijančič je na prižnici rekel: »Jaz se odpovem volitveni agitaciji ter se osebno ne bom nič udeležil volitve, ker pravite, da sem jaz kriv, da je v občini nemir.« — Farani so vzeli sami vajeti v roke in so sami furali. In na dan volitve se je miren klerikalna trdnjava porušila. Večino starih klerikalnih kimovcev so občani pometli med staro šaro; ti možje so pač bili Kocijančičevi privrženci, a sicer niso bili za nobeno rabo. Izvoljeni so bili samo tisti možje, ki so jih napredni farani postavili za kandidate. Posebno žalujeta oče Katerle in Kolenc, ki sta bila nekdanje mirenske župana in podžupana, a zdaj sta tudi odletela v staro šaro. Naj tam v miru počivata!

d Potok pri Krki. Umrla je tukaj gospa Franja Hočevarjeva, mati učitelja Frana Hočevarja.

d Mačkovec pri Št. Lovrencu. 15. avgusta zvečer ob 10. je tresčilo v poslopje tukajšnjega posestnika Opare. Tega ni bilo doma, kjer je peljal romarje k Sv. Roku pri Sevnici. Kašča in pod sta bila takoj vsa v ognju, zgorela je tudi streha pri hiši. Požarna bramba je rešila samo stanovanje. Nevarnost je bila za vso vas velika, posebno ker ni bilo v celi vasi vode. Opara ima sam pri hiši kapnico, do katere pa zaradi ognja niso mogli. Zgorelo je tudi vse žito.

d Št. Lorenc. V ponedeljek 14. avgusta je toča zelo pobila po vinogradih v Lačenbergu, Križiščih in Razburjih med Čatežem in Primskovem.

d Krka pri Zatičini. Pretečeno soboto so našli v tukajšnjem potoku desetletno vtopljenko, ki je imela veliko rano na glavi. Njena devetletna tovarišica je pripovedovala, da ste šle k potoku z namenom, da se kopljeti. Ko ste se slekli in hotele iti v vodo, so začeli proti njima kamni leteti in ste videli na hribu za grmom dotičnega človeka, ki jih je metal. Eden teh kamnov je zadel desetletno deklico, da je padla v potok ter utonila. Dotičnega moškega so že prijeli orožniki in ga odpeljali v zapor. Ne ve se, ali je bil zločin, ali je dotičnik blazen.

d Kal pri Semiču. V noči med 1. in 2. avgustom je začela goreti hiša tukajšnjega posestnika Štefana Pluta. Ogenj se je pokazal najprej pri stranišču na takem mestu, kjer ni nobene peči in kamor se lahko z roko doseže. Prebivalci so se komaj rešili. Dasi ni bilo najmanjšega veterčka, je začela čez 20 minut po izbruhu prvega požarja goreti druga Plutova hiša, ki je oddaljena od prve kakih 300 korakov. Vsa škoda znaša okoli 6000 K. Sum se je takoj obrnil na Iveta Ivanetiča, ki je bil že povsod po svetu in je vse mogoče poskušal, pa mu je delo povsod smrdelo. Zdaj je čevljar, pa le sempatje prime za kako delo. Navadno si skuša pridobiti zaslužek le na lahek način. Tudi s tem se je menda pečal, da je take fante spravljal v Ameriko, ki bi bili morali iti k vojakom. V noči nesreče je prišel pijan okoli polnoči domov, začel razgrajati in groziti ženi, da jo ubije in zakolje, potem pa je razgrajajoč odšel zopet od doma in pol ure pozneje je gorelo pri Plutu, na katerega ima Ivanetič jezo. Orožniki so šli takoj na njegov dom in ker ga ni bilo doma, so čakali nanj. Ob 4. zjutraj se je vrnil Ivanetič in trdil, da je v pijanosti spal v gozdu.

d Iz Ajdovca pri Žužemberku. Dne 10. avgusta se je okoli poldne velika nevihta vsula na našo vas. Začelo je grmeti in bliskati se in vsula se je ploha, med dežjem pa gosta toča, debela kot grah. Precej je potolkla koruzo in ajdo v Malem, Srednjem in Velikem Lipovcu, v Borštu pa je oklestila tudi nove trtne nasade v vinogradih, ki leže proti severu. Mali in Srednji Lipovčanje so bili že lani prizadeti od toče. Kupovati so morali žito, ker niso lan-

sko leto nič pridelali, letošnji pridelek je pa tudi skoraj popolnoma uničen. Obljubljena jim je bila sicer državna podpora v obliki koruze — dobili pa niso ničesar, ker se njihov klerikalni poslanec ni prav nič pobrigal za nje. Sicer pa itak vemo, koliko je vredna taka podpora, ki jo razdeljujejo klerikaleci, da imajo sami največji dobiček od nje. Tudi suša je pri nas velika. Vode ni niti po lužah, niti v vodnjakih. Deset kilometrov daleč jo morajo voziti iz Krke. Smo pač na Kranjskem, kjer se vladajoča klerikalna stranka ne ozira na resnične potrebe, temveč edinole na razne klerikalne podrepnike in klerikalna društva, ki niso prav nobene podpore vredna in potrebna.

d Zagorje ob Savi. V četrtek, dne 10. avgusta ob pol 12. dopoldne je začel goreti precejšen del gozda pri zagorskem kolo-dvoru. Užgal je osební vsak, ki pelje ob pol 12. dopoldne iz Zagorja. Požar se je naglo razširil in kmalu dosegel vrhunec hriba. Proti večeru je prišla požarna bramba, ki je precejšen del gozda pogasila. Toda v petek je zopet vnovič zažgal to-vorni vlak, ki pelje ob pol 1. popoldne iz Zagorja. Še-le s težavo so pogasili železniški delavci in požarna bramba. Koliko je škode, še ni znano. V soboto, dne 12. av-gusta je bil zopet požar v Zagorju. Okoli 3. popoldne je nastala nevihta. Vsul se je dež in začelo grmeti in treskati, kar naenkrat močno zagrmí in strela udari v kozolec posestnika Hrastela, po domače Končana. Kozolec je bil poln žita in ni dolgo, kar ga je Hrastel postavil, kajti pred mesecem so mu ga zažgali petletni otroci. Dotični po-sestnik je zagrizen klerikalec, pa je pred tednom odstopil od banke »Slavije« in pristopil k neki klerikalni zavarovalnici. Škoda po požaru znaša 3000 K. Zavarova-no pa je na 2400 K.

d Kočevje. Dne 10. avgusta popoldne se je nad našim mestom vzdignil hud vi-har, ki je razburkal Rinžo in pripodil obla-ke, polne toče. Kot orehi debela toča je v par minutah pobila poljske pridelke in sadje, potolkla proti severu ležeča okna in razbila opeko, zlasti pri sirotišnici, bolniš-nici in gimnaziji, ubila je tudi mnogo ti-čev in druge živali, kokoši in konje je do krvi ranila. Pokrajina je bila kakor z le-dom posuta, žetev je uničena.

d Kočevje. Ko je pretečeni petek šla po železniški progi 84let stara Marija Kropf, jo je prijel stroj ter ji odtrgal obe nogi v stopalu. Ponesrečenko so odpeljali v deželno bolnišnico.

d Kočevje. Pretečeni petek se je v premogokopu premogarju Martinu Ofner-ju razletela dinamična patrona in mu od-trgala levo roko za pestjo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

o Gorenjske novice o

g Beričevo. V torek dopoldne je po-tegnil savski brodnik Jožef Puhar v Gra-dovljah iz vode truplo okoli 30 let starega moža. V utopljenca so takoj spoznali sam-skega delavca Valentina Kokalja, rojene-ga v Pšati, pristojnega v občino Devica Marija v Polju, kamor so prepeljali nje-govo truplo v mrtvašnico. Kokalj se je baje vinjen kopal prejšnji dan v Savi bli-zu Sneberja in je utonil.

g Sv. Helena pri Dolskem. Dne 11. av-gusta je strela udarila v dvojni kozolec tukajšnjega posestnika Antona Vodeta ter je požar uničil kozolec in spravljeno žito. Posestnik ima 2358 K škode in ni bil zava-rován.

g Moravče. »Moravško pevsko dru-štvo« in »Prostovoljno gasilno društvo« v Moravčah sta sklenili, da se ob priliki nji-ju slavnosti dne 20. avgusta t. l. iz prak-tičnih ozirov ne postavi nikakih slavolo-kov in mlajev ter drugih dekoracij. Zaradi lokalno-političnih razmer se tudi ne izobe-sijo zastave. Svota, ki bi se imela izdati za dekoracijo, slavoloke in mlaje, daruje se družbi sv. Cirila in Metoda. Če bi vsako društvo pri slavnostih opustilo mlaje in dekoracijo in bi primerno svoto daro-valo prepotrebni družbi sv. Cirila in Me-toda, bi imela ta zopet nov vir dohodkov, katerih je ravno sedaj tako potrebna. Bratskim društvom in cenjenim gostom, ki se udeležijo te slavnosti, priporočamo go-stilne, na katerih so nabiti veliki lepaki za slavnost.

g Golo brdo pri Medvodah. V zakle-njeno hišo tukajšnjega posestnika Fran-ca Zadnikarja je vlomil pred par dnevi, ko ni bilo nikogar doma, neznan tat. Pre-iskal je omare in vlomil v tri zaklenjene kovčege. Ker pa ni mogel najti zaželjene-ga denarja, zadovoljil se je končno s srebr-no žepno uro z verižico, vredno 20 K.

g Trnovče pri Zlatem polju. Dne 2. avgusta je izbruhnil požar pri vdovi Ma-riji Novak, po domače Drenovki. Kot na-vadno, so zažgali tudi tukaj otroci. Požar je uničil 7 hiš ter 6 gospodarskih poslopij. Škoda se ceni nad 30 tisoč kron. Zavaro-valnina pa znaša le 7500 K. Požar je uni-čil vse dosedaj pridelane in spravljene poljske pridelke; poleg tega tudi eno kra-vo, vredno 400 K ter 2 prašiča v vrednosti 120 K. Revščina je velikanska. Blagohot-na darila za prizadete po ognju sprejema iz prijaznosti županstvo v Zlatem polju, pošta Lukovica pri Domžalah.

g Klanec pri Kranju. Dne 14. avgu-sta ob 3. zjutraj je izbruhnil v hiši tukaj-šnjega posetnika in krojača Ivana Čebula, po domače Šimenčka požar, ki se je hitro razširil in v kratkem upepelil iz lesa zgra-jeno hišo. Požarni brambi iz Kranja se je posrečilo požar omejiti. Baje je zažgala zlobna roka. Čebul je bil zavarovan, tako da najbrže ne bo trpel škode.

g Kamnik. Dninar Frane Urankar iz Šmartna se je dne 1. avgusta nameraval obesiti. Medtem je prišla njegova žena in mu preprečila to nakano, kar ji je pa njen mož silno zameril in ji je od tega dne stre-gel po življenju. Dne 3. avgusta je posku-šal zažgati svojo zadolženo kajžo, toda to se mu ni posrečilo, ker je bil deloma pre-majhen, da bi zanetil s prosto roko v stre-li, deloma so mu pa drugi to preprečili. Poklicali so orožnika, ki ga je odpeljal na okrajno sodnijo v Kamniku.

g Čemšenik. Pri tukajšnjem posestni-ku Primožu Grošlju uslužbenega dninarja Lovrenca Limonija je zadnje dni pri mlač-vi zgrabila mlatilnica za predpasnik in ga potegnila za seboj. Zadobil je več tež-kih vnanjih in notranjih poškodb v spod-njem delu telesa in so ga morali prepelja-ti v deželno bolnišnico v Ljubljano.

g Iz zminске občine. Izid naših občin-skih volitev, ki so se, kakor smo v tem li-stu že poročali, vršile dne 16. avgusta, še ni ob času, ko to pišemo, popolnoma na-tanko znan. Vendar več kakor gotovo je, da so v vseh treh razredih prodrli kandi-dati, postavljeni od samostojnih kmetov proti od farovža nam vsiljenim kandida-tom. Še nikoli pa se v naši občini ni bil ta-ko vroč boj pri kakih volitvah, kakor pri sedanjih. Tudi sedanjega boja bi pravza-prav ne bilo, ako bi se v naše občinske za-deve ne vmešaval škofjeloški, ki je ob-enem tudi naš župnik. Vsiliti nam je hotel za župana svojega podrepnika. Toda veči-na naših kmetovskih volilcev je odločno na-stopila toliko proti župniku, kolikor pro-ti njegovim ponižnim backom. Po celi na-ši občini se je zasvitalo in tema je za več-no pregnana! Danes so župnikovi volilci na celi črti poraženi. Za njihovo sramotno pogorevščino naj se mu sedaj gredo lepo zahvalit v škofjeloški farovž. Mi bi lahko mnogo napisali o teh volitvah. Tudi o raz-nih goljufijah, ki so jih farovski agitator-ji, večinoma dijaki, počenjali, bi lahko marsikaj navedli, a opuščamo to, ker ne maramo nikomur škodovati. Vsak greh se maščuje, se bo torej tudi ta. Sedaj so se samostojni kmetovski volilci vendar enkrat docela prepričali, koliko je klerikalcem za poštenost in pravičnost pri volitvah. Sam vladni komisar je vpričo cele komisije in drugih volilcev raztrgal nekaj goljufivih pooblastil farovških volilcev in je celo župnika moral zafrkniti, ker se je na ne-postavni način nekaj repenčil. Vsega tega naši samostojni kmetovski volilci ne bodo nikdar pozabili. Naše občinske volitve so torej sedaj pri kraju. V kratkem bo novo-izvoljeni občinski odbor izbral svojega žu-pana. Da ne bo ta župan po volji škofjelo-škemu župniku, je seveda obsebi umljivo. A pripravljeni smo tudi na to, če bi v slu-čaju razveljavljanja volitev bilo treba vnovič voliti. Kakor sedaj, tako bomo tu-di pri slučajnih novih volitvah dokazali, da ne potrebujemo na naši občini farov-ških cuckov. Mi hočemo na naši občini pa-

Razširjajte od hiše do hiše „Slovenski Dom“.

metne in razsodne može, ki bodo vsikdar in proti vsem, četudi župnikom, branili občinske koristi. Takemu župniku, kakor je škofjeloški, pa ne moremo in tudi ne bomo več zaupali. Predolgo nas je vodil za nos! Na sv. Roka dan smo mu povedali, kar mu gre. Če nima zadosti in če nas bo še naprej tako dražil, se zna zgoditi še kaj hujšega. Vsi samostojni kmetijski volilci so se pri volitvi grdo držali. Tudi mnogo mestnih volilcev nam je prišlo na pomoč! Vsa čast jim! Pri prihodnjih volitvah se pa zopet vidimo. Naj bodo klerikalci prepričani, da bo do takrat število samostojno mislečih kmetov še naraslo. Tudi v prihodnje bomo volili tako, kakor bomo hoteli mi, ne pa kakor bo ukazoval kak vampasti župnik. Nihče drugi, kakor škofjeloški župnik je oni, ki je napravil razdor v naši občini. Mi pa izjavljamo, da se nikogar ne bojimo. Nismo goljufi in sleparji, ampak poštene kmetje, ki se bomo za pošteno stvar vedno in povsod potegnili. S pripadniki stranke, pri kateri se tako slepari in goljufa, kakor se je to pokazalo pri naših občinskih volitvah, pa bomo korenito obračunali. Ta obračun ni več daleč!

o Notranjske novice o

n Z Loga pri Vrhniki. »Domoljub« se zaganja v posestnika in živinskega trgovca Vogelna, kakor tudi železniškega čuvaja Cerkvenika zaradi bližajočih se občinskih volitev, ker sta ta dva naprednega mišljenja in načeta, da bi uganjali klerikalci svojo škodljivo politiko. Prvemu predbaciva, da trguje z živino brez potnih listov, drugemu pa, da ni pri vlakih na svojem mestu. Kot odgovor na to opozarjamo merodajne oblasti, naj nekoliko pogledajo, kako dobivajo razni klerikalni podrepaniki potrebne potne liste — brez oglednega lista. Več takih slučajev imamo z imeni na razpolago. V tem hudem volilnem boju se ti klerikalni podrepaniki na vse mogoče načine trudijo, da bi z raznimi lažnjivimi sredstvi blatili narodnjake, ter hočejo osunničiti naprednjake dejanj, ki jih imajo sami na vesti. Zlasti hud in strasten agitator je tudi Jože Smrtnik iz Lukovice, ki se noč in dan peha okoli, da bi vjel kakega kalina na ta »sladkega«, za katerega je moral že precej izdati. Svetujemo tudi temu, naj se nikar preveč ne trudi z agitacijo za klerikalce, rajši naj bi delal pokoro za svoje stare grehe.

n Verd pri Vrhniki. V nedeljo popoldne je utočil v Ljubljani 66letni Janez Čepon, kravar, uslužben pri Z. Petričevi.

n Verd pri Vrhniki. 10 let stari Rudolf Dorniš, sin železniškega čuvaja, se je igral dne 10. avgusta na železniškem tiru. V tem hipu je prisopihal vlak in odtrgal dečku dva prsta na levi roki. Sreča je hotela, da ga ni vlak povozil in mu ugrabil mladega življenja.

n Dvor pri Polhovem gradu. Pretečeno soboto popoldne je strela udarila v Kalarjev nov skedenj, ki je do tal pogorel. To je že drugo pogorišče v Dvoru v zadnjem času. Urni polhograjski požarni brambi in pa pridnim domačinom se je zalvaliti, da se ni ogenj razširil na sosednja poslopja ter na obe cerkvi.

n Cerknica. Posestnik Franc Kobal iz Branice pri Vipavi se je peljal pred nekaj dnevi v Cerknico. Med potjo se mu je pridružil dninar Anton Veber. Ko sta se pripeljala na Unški klanec, sta zavila v neki jarek tako nerodno, da se je oje pri vozu zlomilo. Močan sunek je vrgel oba z voza, pri čemur je Kobal zadobil lahke telesne poškodbe, a Keber je obležal s smrtno nevarnimi notranjimi poškodbami na tleh. Prepeljali so ga v postojnsko bolnišnico, kjer se pa ni več prebudil iz nezvestin in je čez tri dni umrl.

n Postojna. Prostovoljno gasilno društvo slavi v nedeljo, dne 20. avgusta 1911 svojo 30letnico obstanka. Zjutraj med 7. in 8. uro sprejem gostov na kolodvoru, nato skupni odhod v mesto, kjer se došli gostje pozdravijo. Točno ob pol 9. slovesna sv. maša v drevoredu pri »Ribniku«. Po sv. maši odlikovanje dveh gasilcev in defiliranje. Ob 10. obisk Postojnske jame (za uniformirane društvenike in njih družine vstop 1 K za osebo). Ob pol 1. banket v hotelu »Jama«. Vsa društva imajo skupne obede po določenih gostilnah, na katere se bodo člani po številu porazdelili. Med pol 2. in 3. uro popoldne vaja z alarmom. Po vaji koncert mestne godbe, srečolov, keglanje na dobitke in prosta zabava v hotelu »Jama«.

n Kal. V nedeljo, dne 20. avgusta, se vrši občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Košansko dolino in sicer ob 4. popoldne s sledečim sporedom: 1. Nagovor prvomestnika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Nadomestna volitev odbora. 5. Slučajnosti. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Po slovenskih deželah

n Sv. Križ pri Trstu. Pretekli ponedeljek je kakor blisk šinila vest po vasi,

da je leta 1871. rojeni Mihael Sedmak od tu ustrelil v Trstu 12letno hčerko Marijo, težko ranil 15letnega sina Ivana in končno skoro do smrti ustrelil samega sebe. Ko je prišla pomoč — to se je vršilo v ponedeljek zjutraj okolo 6. ure — je bila hčerka že mrtva, sin in oče sta bila odvedena v bolnico. Ta poslednji je isto popoldne izdihnil. Sin pa je zdaj boljši, zdaj slabši ter ni izključeno, da bode tudi on težki rani na glavi podlegel. Grozna družinska žaloigra je to. Če se pomisli, da je hčerka bivala v Sv. Križu pri svoji bibici, a jo je on hotel po vsi sili imeti v nedeljo v Trst, se mora smatrati za premišljen umor. Vzroki temu činu so bržčas kakor se govori — mož je bil vdovec — igra in pa dolgovi, da si je imel kot občinski uslužbenec blizu 200 K mesečne plače. Iz tega žalostnega dogodka naj bi posneli svarilen nauk vsi oni, ki so vdani zlasti igri. Strastnemu igralcu ni dovolj nobena plača in ni zadosti veliko nobeno posestvo, da bi ga ne zapravil. Zato pa svarimo posebno mladino, naj pusti igro za visok denar. Žalosten konces Sedmaka naj bode vsakemu strastnemu igravcu vedno pred očmi. — V sredo popoldne je gorela pod Sv. Križem neka lesena baraka, last učitelja c. kr. pripravnice za srednje šole v Trstu, g. Arharja. Triletni deček, sin imenovanega gospoda, je spal sam v tem prostoru ter vsled požara storil žalostno smrt. Ostala družina je bila za hip od doma odsotna. Nekaj Tržačanov ima namreč ob morju lesene barake zaradi morskih kopeli. Pač tragična smrt nedolžnega otroka.

š Remšnik. V hiši posestnika Žamra je te dni izbruhnil požar, ki je upepelil dve hiši. Izkazalo se je, da je Žamer sam zažgal in sicer zato, ker ga je baje njegova žena varala z drugimi. Ko je zanetil ogenj, se je pa še sam ustrelil in se tako ranil, da je drugi dan umrl.

š Radgona. Pretečeno nedeljo ponoči je izbruhnil ogenj pri posestniku Žerjavu v Starinovi vasi. Zgorela je živina in vsi spravljani pridelki. Gospodarjev oče, siv starček, kateri je bojda zažgal, je skočil v ogenj, iz katerega so ga z veliko težavo rešili.

š Iz Trbovelj. Na Sveto Goro je romala 10. avgusta članica tukajšnje Marijine družbe in zelo pobožna devica Karolina Operčkal. Med potjo pa so je prijele bolečine in porodila je v nekem grmovju mrtvega otroka.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rudolf Šega.

DOBRO RODBINSKO KAVO

priredi že mali dodatek „pravega Francka“ s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je pravi Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu. A

Ustanovljena 1882.

Pošt. hranilnični račun št. 828.406.

Telefon šteč. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18, v Ljubljani

v lastnem
zadružnem
domu ➡

v lastnem
zadružnem
➡ domu

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **81,116.121 kron 11 vin.**➡ upravnega premoženja **20,775.510 kron 59 vinarjev.** ➡Obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **kron 20,000.000.**

Posojuje na zemljišča po 5¼% s ½% na amortizacijo ali pa po 5¼% brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

LISTEK

Proti vsemu.

Češki spisal Al. Jirasek.

Prvi del.

(Dalje.)

»Zakaj pa?«

»Čuj, sestra, ne maram te ostrašiti. Toda ne kaže nam nič dobrega, preti nam žalosten konec. Ogrski kralj je iz Šlezije vdrl v našo deželo kakor velika poplava, s seboj ima divje in besno ljudstvo iz vseh krajev sveta. S tem se se Nemci po hribih zopet mogočno povzdignili. In o gospodih, o naših lastnih gospodih gre govorica, da so se zvezali s tem ogrskim kraljem, s tem krvoločnikom, samo da si obvarujejo svoja posestva.«

»Ali bog je vendarle na naši strani,« prepričano odvrne gospa Zdena, ki ni dvomila o končni zmagi.

»Bog je z nami,« ponovi stara plemkinja, »res je, sama sem si to rekla. Ako pa sami prenačljeno pričenjamo stvari —«

»Kakšne stvari?«

»Novotarije, prav nepotrebne novotarije. Ako si izmišljujemo take brezmiselne, nekrščanske stvari — da, nekrščanske stvari —« je dostavila odločno in globoko ganjena.

»Kakšne stvari pa?«

Čula boš o tem. In ako se o različnih težkočah sv. pisma vedno prepirajo z visokoletečimi in ostrimi besedami —«

»Kdo?«

»Žal, da največ svečeniki. Moj brat se pritožuje čez nekatere. Najbolj je tu v mislih Moravec, Houška in Martin, ki je jako zgovoren in učen, pa tudi nevaren. On zapeljuje druge. Z njim drže Markold, Kaniš, Antoh, Trsaček, ta zadnji najstrastnejše, dalje Bartoš in drugi svečeniki; ti so, ki večkrat prično takšno prerekanje in vstajo. Tudi svečenik Nikolaj je njih pristaš in jim bo pripadal vedno. Brat moj je včeraj ves razburjen prišel domov in z mečem udaril po mizi. Sovražnik je že v deželi, oboroževati bi se morali, delati utrdb, ti se pa prepirajo za ornate. Čas je, je rekel, da Žižka z železno roko napravi red, da se v bratstvu ne izgubi čut skupnosti.«

Ta govor je gospo Zdeno osupnil. Čutila je, da misli ta ženska drugače nego ona, in da oba z bratom še nista popolnoma pozabila nekdanjega sovraštva. In brat Žižka! Presenetilo jo je najbolj, da je bil tudi on takega polovičnega mišljenja kakor ti ljudje, kar je tako pogosto očitala svojemu očetu. In duhovniki! Kaj je govorila o njih stara plemkinja! Kaniša je imenovala, Bidlinskega ne. Kaj je s tem? Rada bi se bila s kakim vprašanjem prepričala o tem, pa je molčala.

Molče je šla za staro plemkinjo, ki jo je spremljala v stanovanje, o katerem sta se včeraj Kaniš in Bidlinski domenila z vladikom.

Bilo je pri suknarju Bitlu, preje izmed najuglednejših in najpremožnejših bratov mesta Ustje, katero so »bratje« pred kratkim razdejali. Mlado plemkinjo je veselilo, da jo Katarina vede v to hišo. Čula je že o Pitlu; v Ustju je pripadal pristašem keliha in se zavzemal za preganjane duhovnike Pšeničko, Bidlinskega in druga ter jih s pekarjem Johom vred prenočeval...

Oblaki, ki so še včeraj zagrinjali nebo, so se proti jutru razpršili. Svetel, višnjev nebesni obok se je spenjal nad pokrajino. Nehote je gospa Zdena podržala stopinje, ko je stopila na novo pot v mesto ter se ozrla po Klokotskih višinah in videla pred seboj belo cvetoče grmovje, zdolaj pa dolino, po kateri se je vila reka. V senci pečin ter v polsvitu obnovljenih gozdov je je vse to izginevalo izpred oči.

Ko so stopili iz gradu, se ji je prikazal doslej neznan prizor: novo, rastoče mesto, pravzaprav samo neskončno stavbišče, ki so je objemali prastari, sedaj zopet dograjeni in novi zidovi. To obzidje še ni bilo povsod dograjeno. Marsikje so še stali odri, ljudje so mrgoleli po njih, ki so zunanje zidove znotraj polnili s peskom in zalivali z malto. Dvigali so se beli oblaki ugašenega apna, povsod pa je bilo polno težakov, žensk moških otrok, izvečine v kmetskih oblekah ali pa oblečenih samo napol. Pridno so nosili ali pa v samokolnicah vozili pesek in kamenje, drugi so vse to spravljali na odre in tam podajali naprej.

Na obsežnem prostoru med zidovi, na obširni prostranosti mogočnih utrdb, kakšno gibanje in vrvenje pri stavljanju lesenih hiš! Tu so razkladali debela, ki so jih pravkar pripeljali iz gozda, tam so jih tesarji obtesavali, tam zopet si videl vozove s stavbnim gradivom, ki je prihajalo iz bližnjega Ustja. Nekateri so že postavljali strešnike in gladili stene, drugi so gnetli ilovico za zamazanje špranj, še drugi so pa kopali jarke za podzidje, izsekavali grmovje, da pripravijo tla.

Tu in tam je gorel ogenj prosto ali pod kotli, pri zidovih, pred šotori in barakami, začasno postavljenim in tvorečim cele ulice. Pred njimi je delala množica rokodelcev: krojači in čevljarji; jermenarji so rezali kože v jermena, popravljali nožnice mečev ali izdelovali nove, stare ženske so sedeje z dojenici v naročju, večji otroci, umazani, v samih srajčkah in krilih, so se igrali na pesku.

Včasih je gospa Zdena začudena obstala; včasih so se ji zapreke stavile na pot. Tu jih je srečal na cesti kmetski voz, poln kamenja, ilovice ali svežih debel, tam so se morali umakniti možem, ki so nesli dolg tram. Pot je bila povsod izvožena, deloma tudi mokra, blatna, polna razhojenih, umazanih trsak in odrezkov; mokra slama, posuta s peskom ali kamenčki, je ležala naokoli ali pa tudi gnoj. Duh gnoja je pa še prekašal pekoči dim ognja.

Stara plemkinja je kmalu zavila v stransko ulico, ki je vodila na odprto zemljišče, kjer ni bilo niti poslopij niti šotorov in barak. Tako sta hitreje prišli naprej. Pot pa tudi tamkaj ni bilo tako popolnoma prosta. Zazrli sta skupino moških, ki poslopja za novodošlece. Še predno je prišla do njih, je gospa Katarina skoro vse naštel z imeni. Bil je tu pekar Vid, Trpenec, prejšnji meščan iz Ustja, dalje Tomaž Slapski, pred kratkim še poljedelec — kljub prijaznemu sijaju solca je bil še vedno oblečen v kmetski kožuh — in tesar Peter iz Velimovic. Ta je merilno vrvič držal z bradatim šepavim bratom vred, ki ga gospa Katarina ni poznala, poznala pa tudi ni sodnikovega pisarja, ki je stal tu pri merilih in dolgo, ozko knjigo držal v roki.

Sedaj je mestni sodnik prijahal, sam pa se je pomudil samo kratek čas. Prepričal se je, da je bila ulica dovolj dolga, okrenil konja in odjahal, da tudi drugod pogleda pri poslopjih, se prepriča o redu in o merjenju, da bi za obrambo mesta bilo vse v dobrem stanju.

Najglasnejše vrvenje je bilo na štirioglatem prostoru na sredi, v katerega se je iztekalo več nego deset ulic; bile so bolj ali manj označene s količki ali so pa začasno obstajale samo iz šotorov in barak. Tu je bilo tudi največ poslopij, izvečine šele napol dovršenih in s slamo ali deščicami kritih. Vse pa je nadkriljevala z deščicami krita stavba, tudi še ne popolnoma dograjena. Stala je v severozahodnem kotu na najvišjem mestu utrdb in je bila preprosta ter brez vseh olupšav. Blizo zraven je stalo nekoliko podobnih, pa manjših in nižjih stavb.

»Ali je to cerkev?« je vprašala mlada plemkinja svojo spremljevalko in pokazala na visoko poslopje.

»Da, in zadaj grade hišo za duhovnike; vsi bodo stanovali tamkaj. To je pa mestna hiša —« Gospa Katarina ji je pokazala visoko poslopje nedaleč od cerkve.

(Dalje prihodnjič.)

Tržne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	1	80	2	08
1 " " " II. " . . .	1	60	1	92
1 " " " III. " . . .	1	20	1	72
1 " telečjega mesa . . .	1	80	2	—
1 " prašičjega mesa (svežega) . . .	1	80	2	20
1 " " (prekajenega) . . .	1	90	2	20
1 " koštrunovega mesa . . .	1	40	1	50
1 " jagnjetovega mesa . . .	1	70	1	80
1 " kozličevega mesa . . .	1	80	2	—
1 kg masla . . .	2	40	2	60
1 " masla surovega . . .	2	40	2	60
1 " masti prašičje . . .	2	16	2	20
1 " slanin (špeha) sveže . . .	1	80	1	92
1 " slanin prekajene . . .	1	90	2	—
1 " sala . . .	1	90	2	—
1 " surov. margarinskega masla . . .	1	90	2	10
1 " kuhan. margarinskega masla . . .	2	—	2	10
1 jajce . . .	—	05	—	06
1 l mleka . . .	—	20	—	—
1 " posnetega . . .	—	8	—	10
1 " smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 " " kisle . . .	—	80	—	90
1 kg medu . . .	1	40	1	60
1 " čajnega surovega masla . . .	3	20	3	60
1 piščanec . . .	—	90	1	40
1 golob . . .	—	44	—	48
1 raca . . .	1	80	2	20
1 gos . . .	—	—	—	—
1 kapun . . .	—	—	—	—
1 puran . . .	3	—	3	50
100 kg pšenične moke št 0 . . .	40	60	—	—
100 " " " " 1 . . .	40	40	—	—
100 " " " " 2 . . .	40	20	—	—
100 " " " " 3 . . .	39	80	—	—
100 " " " " 4 . . .	39	40	—	—
100 " " " " 5 . . .	38	—	—	—
100 " " " " 6 . . .	36	—	—	—
100 " " " " 7 . . .	32	—	—	—
100 " " " " 8 . . .	18	—	—	—
100 " koruzne moke . . .	23	—	—	—
100 " ajdove moke . . . I. . .	40	—	—	—
100 " ajdove moke . . . II. . .	36	—	—	—
100 " ržene moke . . .	31	—	—	—
1 l fižola . . .	—	22	—	32
1 " graha . . .	—	36	—	40
1 " leče . . .	—	34	—	38
1 " kaše . . .	—	20	—	22
1 " ričeta . . .	—	18	—	20
100 kg pšenice . . .	23	—	—	—
100 " rži . . .	17	—	—	—
100 " ječmena . . .	16	—	—	—
100 " ovsa . . .	19	50	—	—
100 " ajde . . .	22	—	—	—
100 " prosa belega . . .	18	—	—	—
100 " " navadnega . . .	—	—	—	—
100 " koruze, nove . . .	18	—	—	—
100 " krompirja . . .	8	—	8	50
Lesni trg.				
Cena trdemu lesu 10 do 10:50 K.				
Cena mehkeemu les 8 do 8:50 K.				
Trg za seno slamo, in staljo				
Na trgu je bilo				
voz sena . . .	5	—	5	50
" slame . . .	6	—	6	50
" stelje . . .	2	—	2	20
" detelja . . .	6	—	6	50

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 12. avgusta 1911.

Trst: 26, 19, 6, 42, 40.

Linc: 38, 40, 48, 31, 63.

Dvignjene v sredo, dne 16. avgusta 1911.

Praga: 16, 56, 81, 3, 6.

Zahvala.

Prostovoljno gasilno društvo v Knežaku izreka najsrčnejšo zahvalo vsem onim zavednim rojakom v Ameriki, koji so blagodušno prispevali s svojimi darovi za nabavo gasilnega orodja.

Osobito zahvaljujemo nabiratelje teh doneskov gg. Adalberta Logar-ja — Sopris Ivana Čenetič-a, — Tercio in Valentina Šajn. — Delagua.

Darovali so:

Po 5 dol. Edvard Dovgan; po 3 dol. Adalbert Logar; po 2 dol. Fran Tomšič, Ivan Šajn, Jakob Tomšič, Anton Škr, Ivan Čenetič, Ivan Škr, Ivan Tomšič po 1 dol. 50 cent. Jožef Vičič; po 1 dol. Fran Tomšič, Fran Škr, Alojzij Požar, Jakob Brumen, Fran, Keš, Ivan Slavec, Ivan Sedmak, Ivan Milavec, Anton Urbančič, Anton Novak, Fran Slavec, Jožef Tomšič, Anton Šajn, Ivan Novak, Ivan Tomšič, Viktor Slavec, Jožef Šajn, Fran Slavec, Ivan Fatur; po 50 cent. Fran Milavec, Fran Dovgan, Ivan Česnik, Mihael Požar, Jožef Tomšič, Fran Tomšič, Andrej Tomšič; — po 25 cent. Ivan Delost Jožef Čiligoj, Jožef Delost Martin Ahlin, Andrej Tekavc, Matija Glažar, Fran Smrdelj, Anton Slavec.

Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala in krepki gasilski: Na zdar!

Za odbor:

Franjo Pirc,

Dragotin Česnik,

tajnik l. r.

načelnik l. r.

Kri! in dober zajutrak dosežejo odrasli in otroci, bolni in zdravi. Polovico stroškov prihranite v gospodinjstvu na kavi, sladkorju in mleku, ako pije **SLADIN**, to je **dr. pl. Trnkóczyja** **SLADNI ČAJ**.

En zavoj velja 50 vin. Dobiva se povsod. Po pošti se naroča najmanj pet zavojev po povzetju pod naslovom v glavni zalogi.

Lekarna pl. Trnkóczy

.. v Ljubljani zraven rotovža. ..

10 zapovedi

za kmetovalca in 10 zapovedi za zdravje, vsake posebej na papirju tiskane, dobi vsak človek zastonj, tudi po pošti, ako po nje piše v lekarno Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani.

Posojilnica in hranilnica v Moravčah

obrestuje hranilne vloge po

4-75 %

in daje posojila po

6 %

Urađuje v lastnem Zadrúžnem domu, vsako nedeljo od 1 do 5 in vsako sredo od 4 do 6 ure. 51

Nihče se še ni pokesal, ki je kupil pri meni ..

namreč mnoga pismena priznanja dokazujejo, da so moji aparati najboljši.

Velika zaloga gramofonov, plošč, šivank i. t. d.

A. RASBERGER,

Ljubljana, Sodna ul. 5.
(Zraven c. kr. sodnije.)

Za živinorejce

priporoča

klajno apno, redilni prašek za konje, govejo živino in svinje. Fluid za konje, grenko sol, zmlet kolmoš, encian i. t. d.

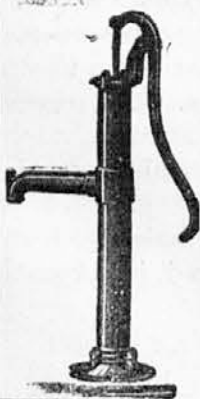
„ADRIJA“

drogarija, konces. prodaja zdravilnih zelišč in strupov za lovske in tehnične namene v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 5.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Slovenci, podpirajte narodno podjetje!

Najcenejše vsakovrstne stroje, kakor: mlatilnice, čistilnice, gelpelne, reporeznice, slamoreznice, kosilnice „Deering“, obračevalnice in grablje za seno, stiskalnice za sadje in grozdje, brzoparilnike, bakrene kotle za žganje najfinejše vrste v vseh velikostih, sesalke za vino, vodo in gnojno, železne blagajne razpošilja prva znana veletrgovina z železnino

FR. STUPICA v Ljubljani

Marije Terezije cesta šteč. 1.

Ponudbe vsak čas na razpolago.

Fr. Mally & dr.

parna opekarna v Srednjih Gameljnih
pisarna v Ljubljani na Resljevi cesti 2.

priporoča svojo izborna

zarezano

strešno

(falc) in

zidno

OPEKO

na stroj

v vsaki

množini.